

Motion till riksdagen 2023/24:2282

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)**

Endometrios

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av upplysning och kunskap om endometrios samt dess symtom och effekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Var 10:e kvinna i fertil ålder uppskattas lida av den kroniska sjukdomen endometrios. Sjukdomen är en autoimmun sjukdom som ger mycket besvärliga symptom och svåra smärtor som också kan medföra ökad risk för äggstockscancer och infertilitet.

Regeringen gav i maj 2015 Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för endometriosvården. I februari 2016 bildades därefter en projektledningsgrupp med tanken att en första version med nationella riktlinjer ska kunna presenteras under 2018. Socialstyrelsen har utarbetat nationella riktlinjer som ger rekommendationer om vård vid endometrios. De omfattar bland annat insatser vid tidiga symtom, diagnostik, farmakologisk, icke-farmakologisk och kirurgisk behandling, graviditetsrelaterad smärtlindring, uppföljning och betydelsen av ett multiprofessionellt omhändertagande. Syftet är att riktlinjerna både ska bidra till ökad kunskap om endometrios och förtydliga vilken form av behandling som ska sättas in och prioriteras. När sjukdomen väl är diagnostiserad är den svårbehandlad eftersom man endast kan angripa symptomen. Många mediciner ger tuffa biverkningar av både fysisk och psykisk karaktär.

Därför är det viktigt med tidig diagnos och att symptomen kring endometrios inte misstas för exempelvis menssmärtor, urinvägsinfektion eller känslig tarm (IBS). I många fall har kvinnor som drabbats av sjukdomen sökt hjälp utan att få en korrekt diagnos eller behandling.

För unga tjejer innebär sjukdomen att skoldagar går till spillo och när de blir till ett flertal utan att kontakt med skolhälsovården säkerställt att sjukdomen utesluts så talar vi om missad utbildning med allt vad det innebär. Istället kan dessa tjejer komma att gå under benämningen ”hemmasittare” och då krockar också skolplikten med en outredd

sjukdomsproblematik. Smärta, problem att klara skolgången och frånvaro i yrkeslivet drabbar tjejernas och kvinnornas livskvalité.

Därför är det oerhört viktigt att huvudmän inom primärvård, ungdomsmottagningar och skolhälsovård säkerställer rutiner så att alla tjejer som söker vård tidigt kan få en korrekt diagnos och behandling. Det är ett oacceptabelt lidande för de drabbade kvinnorna, i vissa fall ofrivillig barnlöshet, och dessutom innebär det en stor kostnad för vårt samhälle.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)